

Programma Economie en vrijetijdsbesteding

Inleiding

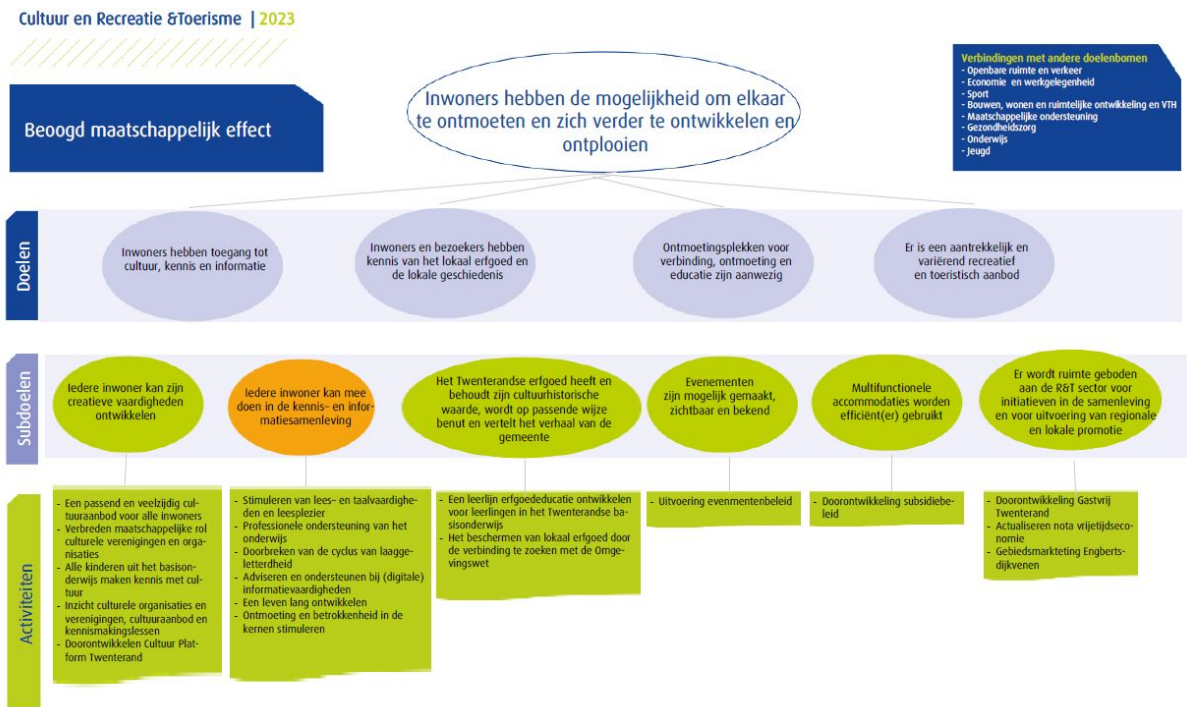
Het programma Economie en vrijetijdsbesteding is een divers programma.

Het onderdeel Economie en werkgelegenheid is nauw betrokken bij het realiseren van het scenario 'Twenterand economisch sterk met een sociaal kloppend hart' dat de basis vormt voor het collegeprogramma 2023-2026. Dit betekent onder andere dat we onze ondernemers koesteren en ons inzetten voor een gemeente waar werk is voor iedereen. Samen met ondernemers en bewoners zoeken we naar mogelijkheden om de Twenterandse economie te innoveren en klaar te maken voor de toekomst. Deze aanpak vereist niet alleen ambtelijke denk- en werkkraft, maar ook tijd en ruimte om ondernemers en bewoners te betrekken bij nieuwe ontwikkelingen. Evenals veel bedrijven, heeft ook de gemeentelijke overheid te maken met een krappe arbeidsmarkt. Voor wat betreft het programma Economie en vrijetijdsbesteding komt die krapte met name tot uiting in de beperkte capaciteit om aan grote opgaven voor het landelijk gebied te werken. Het werven van geschikte nieuwe werknemers op dit terrein heeft daarom hoge prioriteit.

Naast Economie en werkgelegenheid bestaat het programma uit het onderdeel Cultuur en recreatie & toerisme en het onderdeel Sport. Twenterand biedt tal van mogelijkheden op het gebied van cultuur, recreatie en sport. Daar mogen we als gemeente trots op zijn! Mede door haar vele culturele instellingen en sportclubs en door haar unieke recreatiegebieden is de gemeente een prachtige plek om te wonen en te bezoeken. We maken ons sterk voor een cultureel en sportief bloeiend Twenterand vol natuurschoon, dat ook buiten de gemeentegrenzen op de kaart staat. In sommige gevallen gaan deze ambities gepaard met extra kosten, zoals het partnerschap met Nationaal Park Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal. Ook wordt er waar nodig geïnvesteerd in verduurzaming en vernieuwing van sportaccommodaties. Voor verschillende culturele activiteiten zijn subsidies aangevraagd.

Doelenboom Cultuur en Recreatie & Toerisme

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners hebben de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en zich verder te ontwikkelen en ontplooiën

Doel: Inwoners hebben toegang tot cultuur, kennis en informatie

In de snel veranderende samenleving, waarin de overheid inzet op zelfredzaamheid van de burger, is het noodzakelijk dat iedere inwoner over voldoende vaardigheden beschikt om volwaardig te blijven participeren. De gemeente Twenterand staat voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen: praktisch en theoretisch geschoold, jong en oud, ongeacht de achtergrond van de inwoner. Taal, rekenen, digitale en creatieve vaardigheden zijn hiervoor onmisbaar. Een tekort aan deze vaardigheden vormt een barrière om zelfstandig mee te doen in onze maatschappij, online en offline. De openbare bibliotheek biedt toegang tot cultuur, kennis en informatie. Zij ondersteunt inwoners bij het ontwikkelen van basisvaardigheden (lezen, schrijven, spreken en digitale en creatieve vaardigheden) zodat zij beter kunnen deelnemen aan de maatschappij.

Daarnaast willen wij cultuur voor iedereen in onze gemeente aantrekkelijk en zichtbaar maken. De bibliotheek, organisaties voor amateurkunst & erfgoed en de combinatiefunctionarissen zetten daarom in op een verdere doorontwikkeling van het culturele aanbod in onze gemeente. Op deze manier willen wij zorgen voor verbinding, ontmoeting en educatie en zo bijdragen aan het welzijn van onze inwoners (preventief in plaats van curatief).

Doel: Inwoners en bezoekers hebben kennis van het lokaal erfgoed en de lokale geschiedenis

We willen het erfgoed in onze gemeente zichtbaar en beleefbaar maken. We zijn trots op ons erfgoed en willen ook graag dat inwoners en bezoekers hiervan genieten. Wij willen er voor zorgen dat het erfgoed en het Verhaal van Twenterand duidelijker gepresenteerd en gecommuniceerd worden. We zetten in op erfgoededucatie voor het basisonderwijs. Daarnaast willen we de maatschappelijke functie van het erfgoed versterken. Samen met de erfgoedorganisaties willen we zoeken

naar mogelijkheden voor ander, nieuw gebruik van met name het immaterieel erfgoed (bewaren, beleven en benutten).

Doel: Ontmoetingsplekken voor verbinding, ontmoeting en educatie zijn aanwezig

Doel: Er is een aantrekkelijk en variërend recreatief en toeristisch aanbod

Subdoel: Iedere inwoner kan zijn creatieve talenten ontwikkelen

Activiteiten

- Een passend en veelzijdig culturaanbod voor alle inwoners & verbreden maatschappelijke rol culturele verenigingen en organisaties

Omschrijving

Creative Broedplaatsen:

We hebben een subsidie ontvangen van € 140.000 voor een Creatieve Broedplaats. Er wordt een cofinanciering van € 60.000 van de gemeente verwacht. Een bedrag van € 20.000 wordt meegenomen in de Berap. Voor de jaren 2024 en 2025 is voor elk jaar € 20.000 geraamd in de kadernota.

Toekomstkracht bibliotheek:

De verwachting is dat we binnenkort een extra subsidie van € 95.000 ontvangen van de provincie Overijssel. De cofinanciering van de gemeente is € 47.500 (rijksmiddelen Nationaal Programma Onderwijs). Deze gelden worden ingezet als voorloper van de gemeentelijke regietaak gezinsaanpak laaggeletterdheid. Er is nog geen besluit genomen over het verkrijgen van de subsidie.

Combinatiefunctionaris cultuurparticipatie:

We gaan een combinatiefunctionaris cultuurparticipatie inzetten die zich gaat richten op de doelgroep (dementerende) ouderen. Hierbij wordt de door bibliotheek ingezette lijn rondom de Dementheek en inzet op domotica en robotica verder ontwikkeld. Hiervoor zijn geen extra middelen nodig.

Subdoel: Er wordt ruimte geboden aan de R&T sector voor initiatieven in de samenleving en voor uitvoering van regionale en lokale promotie

Activiteiten

- Verwerkt besluit: Uitvoering gebiedsmarketing Engbertsdijkvenen

Omschrijving

Dit jaar is Twenterand voor het eerst deelnemend partner (voorheen passief) in de verkenning Nationaal Park Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal. Kosten voor deze deelname bedragen 10.000 Euro per jaar, onderhandeld is dat we alleen vanaf dit jaar het bedrag betalen. Voorstel is om dit te halen uit werkbudget Economie. Voor 2024 is er eenmalig een bedrag opgenomen in de Kadernota. De deelname in de daarop volgende jaren is nog afhankelijk van het lopende besluitvormingsproces.

Beleidsdocumenten

Cultuuropdracht 2021-2024

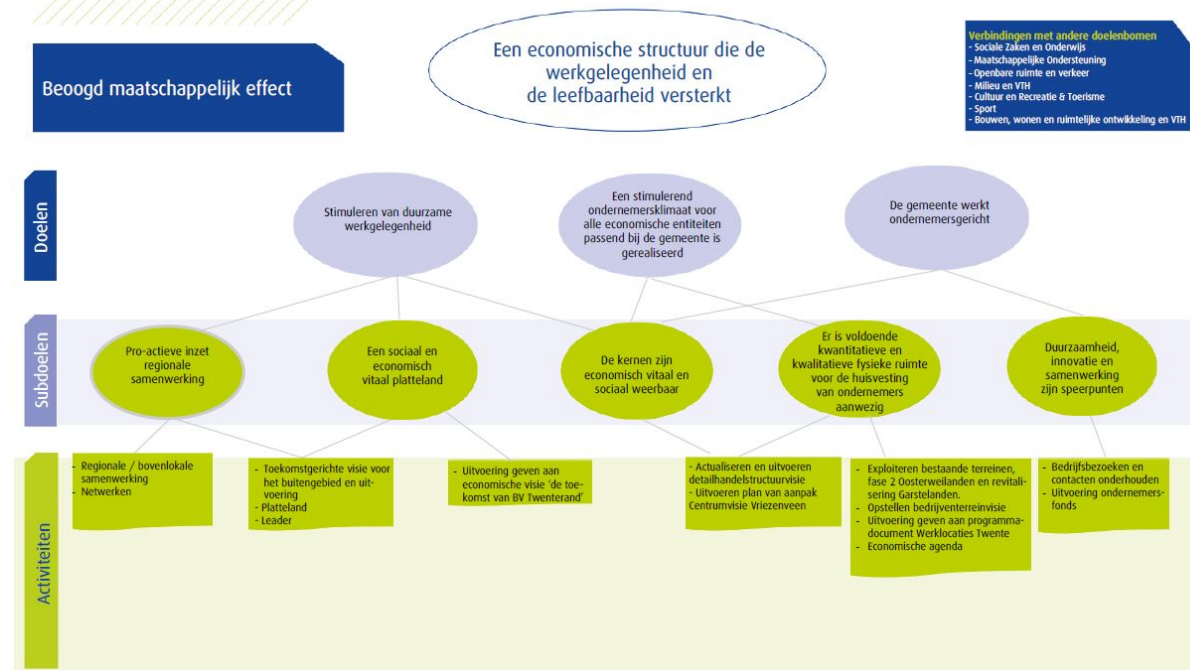
Cultuureducatieplan basisonderwijs Twenterand 2021-2024

Convenant Erfgoededucatie

Doelenboom Economie en werkgelegenheid

Doelenboom

Economie en Werkgelegenheid | 2023

Beoogd maatschappelijk effect

Een economische structuur die ondernemerschap, werkgelegenheid, bestaanszekerheid en daarmee de leefbaarheid versterkt.

Doel: Stimuleren van duurzame werkgelegenheid

Samen met sociaal domein de werkgelegenheid in Twenterand stimuleren en nog meer de verbinding zoeken tussen economie, een inclusieve arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie en onderwijs.

Doel: Een stimulerend ondernemersklimaat voor alle economische entiteiten passend bij de gemeente is gerealiseerd

Economische entiteiten betreffen alle ondernemersvormen, zowel commerciële als niet-commerciële bedrijven, zowel in de kernen, op de bedrijventerreinen, als in het buitengebied. Met passend bij de gemeente wordt bedoeld dat het past bij de wensen die de ondernemer in Twenterand heeft.

Doel: De gemeente werkt ondernemersgericht

Het faciliteren van ondernemers door actief informatie/kennis/ervaringen en dergelijke op te halen bij en te delen met ondernemers en ketenpartners ten behoeve van (beleids)ontwikkeling en -uitvoering.

Subdoel: Een sociaal en economisch vitaal platteland

Activiteiten

- Toekomstgerichte visie voor het buitengebied en uitvoering

Omschrijving

Er is een zogenaamde Bouwsteen voor de visie buitengebied opgesteld, maar in verband met personele onderbezetting is er vooralsnog geen vervolg gegeven aan het uitwerken en uitvoeren van de visie buitengebied. Het werven van geschikte nieuwe werknemers op dit terrein heeft daarom hoge prioriteit.

- **Platteland**

Omschrijving

Er is een dringend tekort aan capaciteit op het brede thema landelijk gebied en landbouw. Om die reden is er geen vervolg gegeven aan de in de begroting genoemde projecten Groene Loper, Welzijn agrariërs en Groene Metropool.

Subdoel: Er is voldoende kwantitatieve en kwalitatieve fysieke ruimte voor de huisvesting van ondernemers aanwezig

Activiteiten

- **Detailhandelstructuurvisie**

Omschrijving

Het actualiseren van de huidige Detailhandelstructuurvisie heeft nog niet plaatsgevonden door personele wisselingen en andere prioriteiten. Sinds de zomer van 2022 vinden gesprekken plaats met alle ondernemersverenigingen. De Detailhandelstructuurvisie wordt in samenhang met de Omgevingsvisie in 2023 voorbereid. Behandeling van de Detailhandelstructuurvisie in de raad wordt niet eerder verwacht dan in 2024.

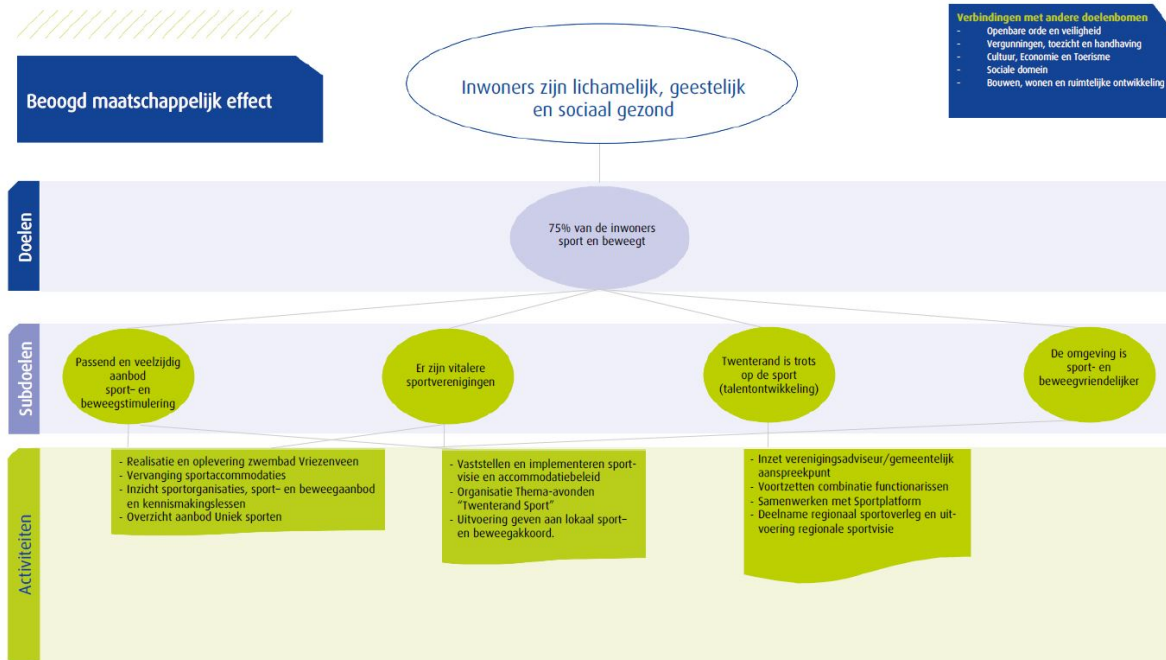
Beleidsdocumenten

Detailhandelsstructuurvisie 2017-2022

Doelenboom Sport

Doelenboom

Sport | 2023

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn lichamelijk, geestelijk en sociaal gezond

Doel: 75% van de inwoners sport en beweegt

Hoe vitaler iemand is, hoe groter de kans dat diegene kan deelnemen in de maatschappij en zelfstandig thuis kan blijven wonen. De rijksoverheid streeft in het kader van het Olympisch Plan 2028 naar een samenleving waarin minimaal 75% van de Nederlanders uit alle lagen van de bevolking regelmatig aan sport en bewegen doet. In Twenterand willen we ook toewerken naar deze ambitie maar ontbreekt het ons aan actuele, betrouwbare data over de afgelopen jaren en is een actuele nulmeting niet voor handen. In de nieuw vast te stellen sportvisie wordt specifiek aandacht besteed aan onderzoek, metingen en analyses.

Subdoel: Passend en veelzijdig aanbod sport- en bewegestimulering

Activiteiten

- **Verwerkt besluit: Vervanging sportaccommodaties**

Omschrijving

Tennisbanen TV De Bosbaan Vroomshoop

Vorbereidingen worden getroffen voor vervanging en mogelijke privatisering van de tennisbanen van tennisvereniging De Bosbaan in Vroomshoop. Indien we er met tennisvereniging De Bosbaan uitkomen, zal een adviesnota met investeringsvoorstel worden voorgelegd aan college en raad ter besluitvorming.

Subdoel: Er zijn vitalere sportverenigingen

Activiteiten

- **Vaststellen en implementeren sportvisie en sportaccommodatiebeleid**

Omschrijving

Vaststellen en implementeren Sportaccommodatiebeleid:

Het Sportaccommodatiebeleid wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de raad in het 1e kwartaal 2024. We hebben meer tijd nodig voor alle te voeren gesprekken, op te halen en te verwerken informatie

Tijdelijk vangnet energiekosten voor maatschappelijke-, culturele en sportorganisaties:

Er is € 150.000 beschikbaar gesteld vanuit de reserve uitwerking coalitieakkoord, op dit moment is hiervan € 39.000 besteed.

Beleidsdocumenten

Sport en bewegen in Twente versie 14 nov 2017.pdf

Sportvisie Twenterand 2018-2021.pdf

Lokaal Sport- en Beweegakkoord Twenterand

Verklaring verschillen programma Economie en Vrije tijdsbesteding

Verklaring verschillen programma Economie en Vrije tijdsbesteding

Programma Economie en vrije tijdsbesteding

Lasten

Doelenboom Cultuur en Recreatie en Toerisme	N	-20.000,00
Doelenboom Economie en werkgelegenheid	N	-3.500,00
Doelenboom Sport	N	-105.945,00
	N	<u>-129.445,00</u>

Baten

Doelenboom Cultuur en Recreatie en Toerisme		0,00
Doelenboom Economie en werkgelegenheid		0,00
Doelenboom Sport		0,00
		<u>0,00</u>

Totaal programma Economie en vrije tijdsbesteding N -129.445,00

Het nadeel van € 129.445 wordt onder andere veroorzaakt door de volgende posten:

Cultuur en Recreatie en Toerisme:

Voor creatieve broedplaatsen wordt een gemeentelijke bijdrage (co-financiering) van € 60.000 verwacht (2023-2025: elk jaar € 20.000). In de kadernota zijn deze bedragen reeds meegenomen voor 2024 en 2025.

Economie en werkgelegenheid:

De energiekosten van de warenmarkt zijn € 3.500 hoger dan geraamd. Voor verdere toelichting zie programma Bedrijfsvoering

Sport:

De nota's van Grootgroener zijn dit jaar verhoogd met een inflatie van 21,9%. Er was wel rekening gehouden met een inflatie van onderhoud groen op de sportparken, maar niet in deze mate. De begroting zal met € 46.000 verhoogd moeten worden.

De energiekosten van de sporthal de Stamper, sporthal Weemelanden en het zwembad (momenteel energiekosten voor 2 zwembaden in Vriezenveen) zijn € 60.000 hoger dan geraamd. Voor verdere toelichting zie Bedrijfsvoering.